

Nærings- og fiskeridepartementet
v. Yngve Torgersen

Høringssvar 18/5659

På vegne av Nova Sea AS og HaVet fiskehelse AS gis det følgende høringssvar i sak 18/5659

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår med henvisning til en føre-var-tilnærming, midlertidig å forby badebehandling med legemidler mot lakselus i merd i anlegg som ligger i reke- og/eller gytefelt eller nærmere enn 500 meter fra slike. Behandling må i slike anlegg, foregå i brønnbåt. I tillegg må brønnbåten gå fra anlegget når behandlingsvannet skal slippes.

Forbudet baserer seg på hensynet til omkringliggende miljø, og i høringsnotatet gjøres det oppsummeringer og vurderinger av eksisterende kunnskap om påvirkningen av en rekke villlevende arter ved utslipp av legemidler til omkringliggende miljø ved behandling av laks i sjø.

Forbudet fokuserer for ensidig på miljøhensyn, og tar i alt for liten grad hensyn til de store omkostningene et slikt forbud vil få for fiskehelse og velferd. Hensynet til dyrevelferd er kun summarisk og overfladisk behandlet i punkt 4.1., og det er etter vårt syn ikke forsvarlig å vedta et så omfattende forbud uten at konsekvensene for fiskehelse og velferd er grundig vurdert og kan hensyntas på en tilstrekkelig måte.

Når vi setter dyr i fangenskap for å produsere mat påtar vi oss samtidig forpliktelser til å ivareta velferd og helse, dette er nedfelt i en rekke lover og forskrifter. Dyreeiere er forpliktet til å sørge for kvalifisert hjelp til syke og skadete dyr, og dyrehelsepersonell har et ansvar for å risikovurdere en evt. behandlingsmetode. I Mattilsynets legemiddelkampanje rettet mot fiskehelsepersonell (2016-2017) ble en rekke føringer lagt for hva disse risikovurderingene skulle romme. Dette har medført at det ved foreskriving av legemidler i dag gjøres omfattende vurderinger knyttet til miljø, mattrygghet, resistens og dyrevelferd. I disse vurderingene ligger det også at metoden for behandling vurderes i forhold til forsvarlighet og velferdsmessige konsekvenser for fisken, og vi ser det som svært viktig at denne vurderingen fremdeles skal ligge hos kompetent dyrehelsepersonell og ikke rammes av et forbud utelukkende motivert av miljørelaterte hensyn.

Laksen er rammet av en rekke sykdommer som gir nedsatt helse og velferd, mange av disse sykdommene registreres ikke i offentlige statistikker da de ikke er meldepliktige og fordi de er spredt over hele landet (endemiske/vanlig forekommende). I praksis betyr dette at en svært stor andel av laksen som produseres har sykdommer som gir redusert evne til å tåle stress og påkjenninger. Vi kan nevne CMS (hjertesprekk), HSMB (hjerne og skjelettmuskelbetennelse), AGD (amøbe-relatert gjellebetennelse) og parvikapsulose. I tillegg så kommer sykdommer som PD. Tapstallene i norsk oppdrettsnæring er godt kjent og diskutert. Syk fisk med lakselus over forskriftsgrensen må jevnlig gjennomgå tiltak for å redusere lusetallene, i tillegg så kommer man også i situasjoner hvor syk fisk må behandles med legemidler. Dette kan være legemidler som også benyttes mot lakselus. I denne sammenhengen er det viktig å minne om den plikten man har til å hjelpe syke og skadete dyr, samt å sørge for adekvat behandling. Det er viktig at dyrehelsepersonell ikke vingeklippes når det kommer til å kunne velge den metoden som best ivaretar dyrehelse og velferd. Presenningsbehandlinger representerer den aller mest skånsomme metoden for å badebehandle store mengder fisk i og med at metoden krever minimalt med håndtering.

Næringens rammebetingelser i form av lover og forskrifter endres med jevne mellomrom, men hensynet til dyrehelse og velferd må alltid prioriteres først i ei næring som baserer seg på levende individer. Presenningsforbudet baserer seg på et føre-var-prinsipp hvor underliggende miljøkunnskaper hverken er godt dokumentert eller undersøkt. Dette til forskjell fra kunnskapen om velferd- og helse hos laksefisk hvor redusert dyrehelse er en velkjent konsekvens av håndteringspåkjenninger. Det gjennomføres allerede i dag omfattende risikovurderinger for å hensynta miljøforhold ved bruk av legemidler til laks, i tillegg er bruken av legemidler kraftig redusert. Presenningsavlusinger vil også fremover være et viktig alternativ ved badebehandling, og særskilt i tilfeller hvor håndtering av reduserte fiskegrupper ikke kan unngås. Å innføre et forbud mot denne type behandlingsmetodikk vil være uforsvarlig mht. dyrehelse og velferd, og det vil ramme allerede syke og reduserte dyregrupper aller hardest. Hvorvidt en slik metode skal kunne benyttes bør være opp til kompetent dyrehelsepersonell å avgjøre, og det bør heller ikke overlates til skjønnsmessige vurderinger hos Mattilsynets inspektører. At Mattilsynet på denne måten skal inn og vurdere hvorvidt en behandling skal kunne finne sted eller ei er heller ikke i overenstemmelse med de føringene og det ansvaret som påhviler en rekvirent ved foreskriving av en behandlingsmetode med legemidler.

Sandnessjøen, 14.11.2018

På vegne av Nova Sea AS og HaVet fiskehelse AS

Kristin K. S Ottesen

Veterinær, ansvarlig for fiskehelse og velferd i Nova Sea og daglig leder av HaVet fiskehelse